

Nucli antic de Mura

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Nucli urbà
Emplaçament Mura

Coordenades:

Latitud: 41.69954
Longitud: 1.97642
UTM Est (X): 414831
UTM Nord (Y): 4616923

Classificació

Número de fitxa 08139 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XI- XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dt., 12/09/2006 - 02:00

Descripció

El nucli antic de Mura es troba centrat en un meandre de la riera de Nespres, i entre la riba d'aquesta i el turó de Puig Gili. La configuració dels carrers ha vingut marcada pel relleu topogràfic i per la riera, ja que els carrers més propers a aquesta segueixen la forma del meandre, mentre que els exteriors convergeixen en el punt central del nucli, configurant les zones més modernes d'eixample dels segles XVII i XVIII. Per la banda de llevant i nord el nucli es va eixamplar seguint la riera i formant agrupacions de cases configurades a finals del XVIII i al XIX; així es va formar el carrer Nou i el Raval de Mura. En estar disposades les cases en pendent decreixent cap al riu, totes elles estan a solei, restant la zona d'horts a l'altra banda de la riera. La tipologia de les cases és similar, cases unifamiliars de planta i com a molt dos pisos, amb cellers als soterranis que gaudeixen d'una part oberta al carrer degut al desnivell. Quasi totes les cases tenien tines i cellers, tot i que amb el temps i el desús s'han anat perdent o reutilitzant per altres funcions. S'ha mantingut una estructura urbana ordenada, així com s'ha tingut cura en que la rehabilitació de les cases sigui respectuosa amb els elements històrics, així, la major part de les cases conserva la pedra de les façanes i llindes gravades. Destaquen alguns carrers, com el passatge Camil Antonietti, amb una passos superiors que formen ponts sobre el carrer, o l'estructura rectilínea dels carrers Nou i Sant Antoni.

Història

L'establiment medieval de la zona de Mura s'organitzà a l'entorn del castell i de la parròquia, citada documentalment al 955, on la riera de Nespres rebia el nom de riera de Sant Martí. Però, molt probablement, abans d'aquest establiment ja hi havia diferents grups que habitaven les coves dels entorns. Des dels orígens el castell i el terme de Mura van estar sota la tutela dels comtes de Barcelona, tot i que els monestirs de Sant Cugat del Vallès i de Sant Llorenç del Munt tenien també propietats. La primera menció del castell és del 978, formant part d'un conjunt defensiu de la vall de Nèspola, que actuà durant un temps com a terme. El nucli urbà es formaria al voltant de l'església de Sant Martí, formant una sagrera, en la que l'any 1365 vivien 32 famílies. A causa de la pesta negra s'abandonaren molts conreus i cases i, posteriorment, la guerra del Francès va contribuir també a la disminució del poblament, que el 1553 era de 16 cases i al 1592 de 20 cases. El segle XVII augmentà arribant a 49 cases juntes, el 1782 tenia 103 habitants i el 1860 hi havia 126 al poble i 12 al raval, riera avall. L'església parroquial de Sant Martí fou l'eix d'unió de les primeres cases que es començaren a aixecar. En un document del 1004 ja s'esmenta la vila al terme de Nèspola a la parròquia de Sant Martí; és la donació d'una casa amb cort, terres de conreu i ermes, i una roureda feta per Aigó a Bernat.

